

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Češi ve Velké Británii - Anatomie potenciálu sociálních remitencí

Autor práce: Michaela Letošníková

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Autorka řeší aktuální a složité téma sociálních remitencí. Činí tak definováním hlavních cílů práce, hlavních výzkumných otázek a také formulací pěti základních premis, které svým výzkumem testuje. Hlavním cílem práce je snaha o porozumění potenciálu sociálních remitencí včetně vytipování klíčových faktorů, které tento potenciál ovlivňují. Cíle jsou stanoveny realisticky, práce má nezpochybnitelnou geografickou dimenzi a je teoreticky náležitě a vhodně rámovaná.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Autorka využívá vhodných zdrojů zejména zahraniční literatury. Pracuje se samotným konceptem sociálních remitencí (Levitt 1998), ale i doprovodnými koncepty transnacionalizace (např. Vertovec 1999) či tzv. remitenčními scénáři (Carling 2014). Výsledky své analýzy vhodně porovnává se situací polských migrantů ve Velké Británii a jejich přenosem sociálních remitencí do Polska (viz např. White et al. 2018). Obohacuje tak zatím nepříliš bohatou mozaiku studií o sociálních remitencích přenášených mezi zeměmi s relativně malým rozdílem v životní úrovni. Autorka dobře využívá načtené zdroje, je schopna vybrat podstatná zjištění a také s nimi náležitě pracovat, přičemž je také někde vhodně zabudovává do svých konstrukcí a schémat.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Metodika stojí na standardním kvalitativním výzkumném přístupu spočívajícím v semi-strukturovaném, hloubkovém interview, činěném ve formě internetového propojení, následném kódování a analýze. Oceňuji zejména obsáhlost pojetí zjišťovaných skutečností a analýzu relevantního kontextu, kdy autorka získala poměrně „hluboký a široký“ náhled do tvorby a potenciálního a někde i reálného přenosu sociálních remitencí. Pojem „anatomie“ skutečně věrně vyjadřuje někde až ryze etnografické pojetí některých aspektů studie.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Autorka vhodně využívá zjištěných poznatků, které je schopna vhodně interpretovat, navíc vybrané citace vhodně dokreslují zdůrazňované skutečnosti. Oceňuji nejenom analytické schopnosti z daných dat vytěžit podstatnou informaci, ale rovněž i snahu o syntézu – např. v přehledu klíčových charakteristik, které ovlivňují potenciál sociálních remitencí informantů (tab. 9).

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Závěry práce jsou velmi stručné, je však nutné je číst v souvislosti se závěrečnou diskusí a vlastně také výsledky zkoumání, které mají povahu shrnutí výsledných poznatků. Za významné považují zejména: 1) Charakterizaci klíčových faktorů, které ovlivňují potenciál sociálních remitencí – pracovní prostředí migranta, význam nekvalifikovaných pozic, sociální dovednosti, intenzivní transnacionální propojení, ale též migrační motivaci, způsob začlenění do společnosti přijímající země, vnímání vlastní identity a také budoucí představy o životě. 2) Potvrzení zásadního významu pracoviště jako zdroje rodících se sociálních remitencí a v návaznosti získání nových sociálních dovedností se silným potenciálem k šíření v mateřské zemi. 3) Prokázání omezeného okruhu komunikačních partnerů v transnacionálním propojení – především rodinných příslušníků s minimální rolí „institucionalizace“. 3) Potvrzení specifické role finančních remitencí – pouze „pro vlastní účely“.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Seznam literatury není co do rozsahu omračující, nicméně představuje vybrané důležité a k autorčině tématu vhodné tituly. Je patrně zbytečné oddělovat časopisecké a knižní zdroje. Za úvahu by možná stálo dát všechny přeepsané rozhovory do příloh.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

U autorky mimo jiné oceňuji odvahu zpracovávat toto relativně nové, komplikované, vnitřně bohatě strukturované a k operacionalizaci nelehké téma. Přesto tak učinila a přispěla svým dílem k novému poznání (i přes omezenost výběrem a povahou daného výzkumného vzorku). Autorka si smysluplně definovala výzkumné téma, zvolila koncepty i metodiku, o které se opírá, sebrala data, která analyzovala a vhodně interpretovala. Prokázala, že je schopna dospět k důležitým výsledkům, které také umí komentovat v širším zarámování do globálního obrazu daného výzkumného proudu.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Jak by vypadaly závěry práce, když by ve výzkumném vzorku byli Češi ve Velké Británii – nicméně vysoce vzdělaní informanti, zaujímající velice důležité pozice na britském trhu práce? V čem by se asi lišila povaha jejich potenciálních, případně reálných sociálních remitencí?

Datum: 15. 6. 2020

Autor posudku: Dušan Drbohlav

Podpis: